

Voorzitter,

Historisch perspectief

Vanavond nemen we weer een belangrijk besluit in het dossier Braassemerland. Een dossier dat inmiddels een historie kent van bijna 10 jaar en vanaf het begin ook geen gemakkelijk dossier is geweest. In 2003 startte de Kasgesprekken omdat de provincie de ruimte bood om te transformeren. Dit bracht al heel veel te weeg. Veel inwoners wilde in principe ook wel, maar heel voorzichtig: wonen, werken, recreëren, met veel groen en vooral een dorpse sfeer. Dat perspectief had draagvlak.

De werkelijkheid bleek weerbarstiger. Het moest namelijk ook nog betaalbaar blijven, met 30% sociale woningbouw en een adequate infrastructuur. Naast de omvang van het project en het in eigen regie uitvoeren daarvan baarden vooral het aantal woningen en het bouwtempo daarvan sommige inwoners zorgen. Omwille van de door ons gewenste regie en eenheid in het gebied werd de besluitvorming over de totaliteit van het project echter wel voortgezet. In het vervolg van de besluitvorming daarover waarbij uiteindelijk voor het breed gedragen Poelenmodel werd gekozen (2008), begonnen de inwoners weliswaar langzaam te wennen, maar de zorgen bij sommigen bleven. Uiteindelijk waren een second opinion en crisiswaarschuwingen nodig om het college te laten voorstellen aan de raad dat in een groot project als dit een koerswijziging noodzakelijk was (september 2009).

Effecten koerswijziging

Nu ruim twee jaar na het besluit tot koerswijziging:

- is er een partner die wil participeren in de regie en de risico's;
- is de omvang van het project zonder Zuideinde kleiner;
- gaat het aantal woningen terug van oorspronkelijk 2250 naar 1700 en
- zakt het bouwtempo van gemiddeld 150 naar 75 per jaar.

Per saldo is dit doorgerekend op een nieuwe exploitatie met een saldo 0 en feitelijk is gehoor gegeven aan de zorgen die zijn geuit).

En toch is het mis gegaan:

Effecten crisis

CDA komt tot de conclusie dat we weliswaar op eerdere momenten tot andere besluiten hadden kunnen komen (zoals verkleinen omvang project, minder huizen, lager bouwtempo en minder eigen regie), maar dat had de crisis zoals die op heel Nederland is afgekomen er niet minder op gemaakt. De afwaardering van de gronden en de waardedaling van de opbrengst van woningen waren er niet minder om geweest. De risico's zaten en zitten namelijk hoofdzakelijk in de gedane grondaankopen in relatie tot de omvang van het project en daarnaast de al gedane investeringen in de infrastructuur.

Alleen het niet investeren in de infrastructuur of het eerder zoeken naar een partner en minder grondaankopen had de schade mogelijk kunnen beperken. Omdat het aanleggen van infrastructuur echter de basis vormt om überhaupt te kunnen gaan bouwen, is dit voor het CDA nooit een optie geweest. Ook het eerder uit handen geven van de regie aan een partner en geen strategische grond aankopen doen heeft het CDA niet gedaan omwille van grip op het totale gebied. Niemand heeft kunnen vermoeden dat de crisis zo lang en diep zou zijn.

Leren van fouten

Met de wetenschap van nu, in het bijzonder het enorme effect van de crisis, hadden we eerder andere keuzes kunnen maken, al zouden we ook dan moeten afwachten wat dit voor eindresultaat zou geven. Regeren is vooruitzien. Achteraf en met de kennis van nu kun je zeggen dat we dit ook anders hadden kunnen doen. Daar moeten we van leren.

Communicatie met de burgers

Maar daarmee zijn we er nog niet. Hoewel je niet alles in volle omvang kunt voorzien en daarin nog veel te leren is, hadden we in ieder geval eerder en meer kunnen doen aan communicatie. Ook dat behoort tot het leerproces.

Het CDA realiseert zich dat je in een onderhandelingstraject niet alles kunt delen. De openheid die het college aan de raad gaf om optimaal te kunnen meesturen zette de raad op een voorsprong, terwijl het voor de burgers stil bleef. Te stil. Hoewel er geen cijfers naar buiten mochten komen, hadden wij, het CDA, de burgers wel veel meer kunnen uitleggen over het hoe en waarom van het samenwerken met een partner en de consequenties die dat kan hebben en wat de effecten van een crisis op verschillende aspecten in een project als Braassemerland kunnen zijn. Ook zonder cijfers hadden we de burgers meer kunnen meenemen in het traject. Dat mag ons verweten worden. De enorme boosheid van de burgers is wat dat betreft terecht en te begrijpen.

En niet alleen de afgelopen 2 jaar, maar ook nu zullen we moeten blijven uitleggen hoe het precies zit. Dat is mij in gesprekken met burgers wel gebleken (er zijn er nu nog die denken dat we 45 miljoen moeten zoeken/lenen, maar die zijn uit de spaarpot van de gemeente gehaald, met als effect het verlies aan rente in de exploitatiebegroting, waardoor we structureel 2 miljoen moeten bezuinigen en daarnaast een vrijwel lege spaarpot hebben).

In het verlengde van de communicatie met de burgers hebben we nog de volgende vragen en opmerkingen:

- Wat gebeurt er nu met het Zuideinde (en de WVG)?
- Zijn er ook bij een samenwerking met een partner nog mogelijkheden om met eigen kleine plannen te komen?
- Op welke wijze houdt de gemeente met zo'n grote partner toch grip op de eventuele risico's en biedt het contract met een dergelijke grote partner voldoende waarborgen? Naar onze mening moet er sterke en deskundige mensen in de GEM.
- Er moet beter worden omgegaan met de braakliggende gronden die in handen zijn van de gemeente (betere verzorging, minder overlast en verromming)
- Extra zorg en aandacht moet worden gegeven aan klachten die betrekking hebben op de aanleg van de infrastructuur?
- Tenslotte vin het CDA het nuttig en nodig om de besluitvorming van vanavond een nieuwsbrief uit te brengen met tekst en uitleg over het besluit en de consequenties

Besluit van het CDA

Voorzitter, het CDA heeft eerder al eens gezegd dat stoppen geen optie is. De afgelopen weken hebben we meerder fractieavonden besteedt aan het onderwerp Braassemerland en serieus overwogen of we dit toch zou moeten. Alle keuzes zijn daarbij de revue gepasseerd.

Met het project Braassemerland moest echter een perspectief worden geboden in de ontwikkeling van Roelofarendsveen op het terrein van wonen, werken en recreëren. Alles overwegend is daarom het CDA tot de overtuiging gekomen dat ook nu stoppen geen optie kan zijn. Roelofarendsveen en de burgers in deze gemeente wordt dan dit perspectief ontnomen, terwijl je toch moet bezuinigen. Dit kan naar de mening van het CDA niet de bedoeling zijn.

Met de partner die nu uit de aanbesteding is gekomen moeten we binnen de nieuwe kaders proberen hier zo goed mogelijk uit te komen. Ook uitstellen is voor het CDA geen optie. Burgers moeten nu weten waar ze aan toe zijn. Alleen de toekomst kan uitwijzen of we hiermee de juiste keuze maken, maar met de kennis van nu staat CDA Kaag en Braassem achter deze keuze.